

تسهیل مطالعات تطبیقی تا افزایش حکمت در حوزه علمیه

شناسه خبر: ۱۴۰۱۳ سه شنبه ۷ فروردین ۱۴۰۳ - ۱۱:۲۰

بهجت پور با اشاره به مرجعیت شاگردان علامه طباطبایی خاطرنشان کرد: شاگردان صاحب المیزان در زمینه تفسیر ورود پیدا کردند و از جمله شخصیت‌های تأثیرگذار حوزوی شدند و باید از دانش تفسیری آنها استفاده بهینه شود.

به گزارش موج خبر، چهارمین جلسه از سلسله نشست‌های قرآن پژوهی دیجیتال با حضور حجت‌الاسلام والمسلمین عبدالکریم بهجت‌پور، دانشیار گروه قرآن‌پژوهی پژوهشکده حکمت و دین‌پژوهی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، شب گذشته در غرفه نور واقع در بخش نوآوری‌های قرآنی دانش بنیان سی و یکمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم برگزار شد.

بهجت پور با اشاره به تحولات علمی حوزه علمیه و نرم افزارها با بیان اینکه حوزه علمیه در سال 1301 به همت آیت الله شیخ عبدالکریم حایری یزدی تأسیس شد، اظهار داشت: با راه اندازی حوزه علمیه قم، انشعابی از حوزه علمیه نجف صورت گرفت.

او به تلاش علمی در حوزه علمیه اشاره کرد و گفت: در طول این سالها حوزه علمیه حرکت خوبی را در زمینه فقه و اصول شروع کرد و توانست در زمینه فقهی و اصولی گام های بلندی را بردارد. همان طور که در نجف اشرف و عراق نیز مراجعی در زمینه فقه و اصول به مرجعیت رسیدند و نقش مدیریت بر جامعه شیعی را ایفا کردند، این نقش به ایران و کشورهای دیگر منطقه در قم رقم خورد.

اهمیت ورود تفسیر قرآن به حوزه های علمیه

این استاد حوزه با اشاره به جای خالی علوم اسلامی در این دوره اظهار داشت: مرجعیت نسبت به اتفاق هایی که رقم می زند واکنش هایی دارد، اما در این دوره جای بسیاری از علوم اسلامی خالی است. رقم زننده تحول در گسترش دانش ها در حوزه به علامه طباطبایی (ره) ختم می شود.

او به علوم خاص مورد نظر علامه طباطبایی اشاره کرد و گفت: ایشان وقتی وارد حوزه می شود، جای سه دانش علوم معقول، تفسیر و اخلاق را در دروس حوزوی خالی می بیند. این در حالی است که ایشان 35 سال زحمت کشید و مباحثی مانند قرآن، فلسفه و عرفان را به حوزه بازگرداند.

بهجت پور با اشاره به مرجعیت شاگردان علامه طباطبایی خاطرنشان کرد: شاگردان مفسر قرآن در زمینه تفسیر ورود پیدا کردند و از جمله شخصیت های تأثیرگذار حوزوی شدند و باید از دانش تفسیری آنها استفاده بهینه شود.

دانشیار گروه قرآن پژوهی پژوهشکده حکمت و دین پژوهی، انقلاب اسلامی را سرآغاز تحولی پویا دانست و تصریح کرد: با تلاقی انقلاب اسلامی وارد یک تحول پویا و زنده در حوزه شدیم، به طوری که از سال 70 در حوزه رشته تخصصی تفسیر در سطح چهار شروع به کار کرد و به رسمیت شناخته شد.

او با بیان اینکه در این دوره شاهد تولیدات ارزشمند هستیم که زیر ساخت تحول در علوم انسانی و حوزه بود، خاطرنشان کرد: این تولیدات، جنبه تخصصی مطالعات قرآنی را تقویت می کند.

تفسیر موضوعی در کنار تفسیر آیه به آیه

این استاد حوزه بر لزوم توجه به تفسیر قرآن تأکید کرد و اظهار داشت: یکی دیگر از مفسران قرآن شهید صدر بود که در اثری که تفسیر موضوعی داشت راه جدیدی را به روی جامعه قرآنی باز کرد.

او تفسیر موضوعی را مبحثی مهم دانست و خاطرنشان کرد: تفسیر موضوعی به این صورت است که نیاز و مسئله‌ای را جامعه مشاهده کنیم و با استفاده از قرآن آن مسئله حل کنیم. این کار زمینه تولیدات فراوان قرآنی را ایجاد می‌کند.

این محقق دینی گسترش فعالیت‌های تحقیقی در زمینه قرآن را در نتیجه تفسیرهای مهم آیات الهی دانست و خاطرنشان کرد: پس از تفسیر قرآن توسط دانشمندان بزرگ بود که رشته‌های تفسیر و علوم قرآن افزایش پیدا کرد، پژوهشکده‌های قرآنی ایجاد شد و بسیاری از دانشگاه‌ها رشته‌های قرآنی را راه‌اندازی کردند.

او تصریح کرد: در نتیجه علوم تفسیری بود که منابعی از اهل سنت به سمت منابع شیعی سوق داده شد و ما در حال حاضر شاهد فعالیت‌های قرآنی ارزشمندی در جامعه هستیم که جوانان را به خود جذب می‌کند.

ثمرات فضای نرم‌افزاری در علوم انسانی

دانشیار گروه قرآن پژوهی پژوهشکده حکمت و دین پژوهی، با اشاره به تولید نرم‌افزارهای علوم انسانی اظهار داشت: به نظر می‌رسد لازم است مطالعات حوزه‌های را با ورود نرم‌افزارها از یکدیگر تفکیک کنیم. زیرا با ورود این نرم‌افزارها مطالب باید مستند باشند.

او بر لزوم توجه به سرعت کار در تحقیقات دینی تأکید کرد و گفت: مشخص است که در دوران گذشته تمام کتاب‌ها در اختیار محقق نبود، همان طور که علامه امینی برای تألیف الغدیر باید تلاش زیادی می‌کرد. اما امروز با نرم‌افزارها به راحتی می‌توانیم به تمام کتابخانه‌های جهان دسترسی داشته باشیم.

او ورود نرم‌افزارهای تحقیقاتی را عاملی برای ارتقای سطح تخصص در علوم انسانی دانست و اظهار کرد: فضای دیجیتال زمینه را برای توسعه مرزهای دانش جابه‌جا کرده و نوشته‌های ما را از سطح به سمت نوشته‌های تخصصی برده است.

بهجت پور تسهیل مطالعات تطبیقی را ثمره دیگری از فضای نرم‌افزاری در علوم انسانی و اسلامی دانست و تصریح کرد: سال‌ها بود که برادران اهل سنت از تلاش‌های علمی شیعیان خبری نداشتند اما با ورود فضای نرم‌افزاری این دسترسی تسهیل شد. به طوری که یکی از پیامدهای فضای نرم‌افزاری در حوزه علوم انسانی تسهیل مطالعات تطبیقی است.

او افزایش حکمت را ره‌آورد دیگر فضای نرم‌افزاری عنوان کرد و گفت: حکیم به کسی گفته نمی‌شود که در یک رشته خاص تخصص داشته باشد، بلکه حکیم شخصی است که از طریق شبکه کردن دانش‌های مختلف، حکم می‌کند. به این ترتیب است که نرم‌افزارها زمینه را برای افزایش حکمت هموار می‌کنند.

انتهای پیام/

انتهای پیام/